

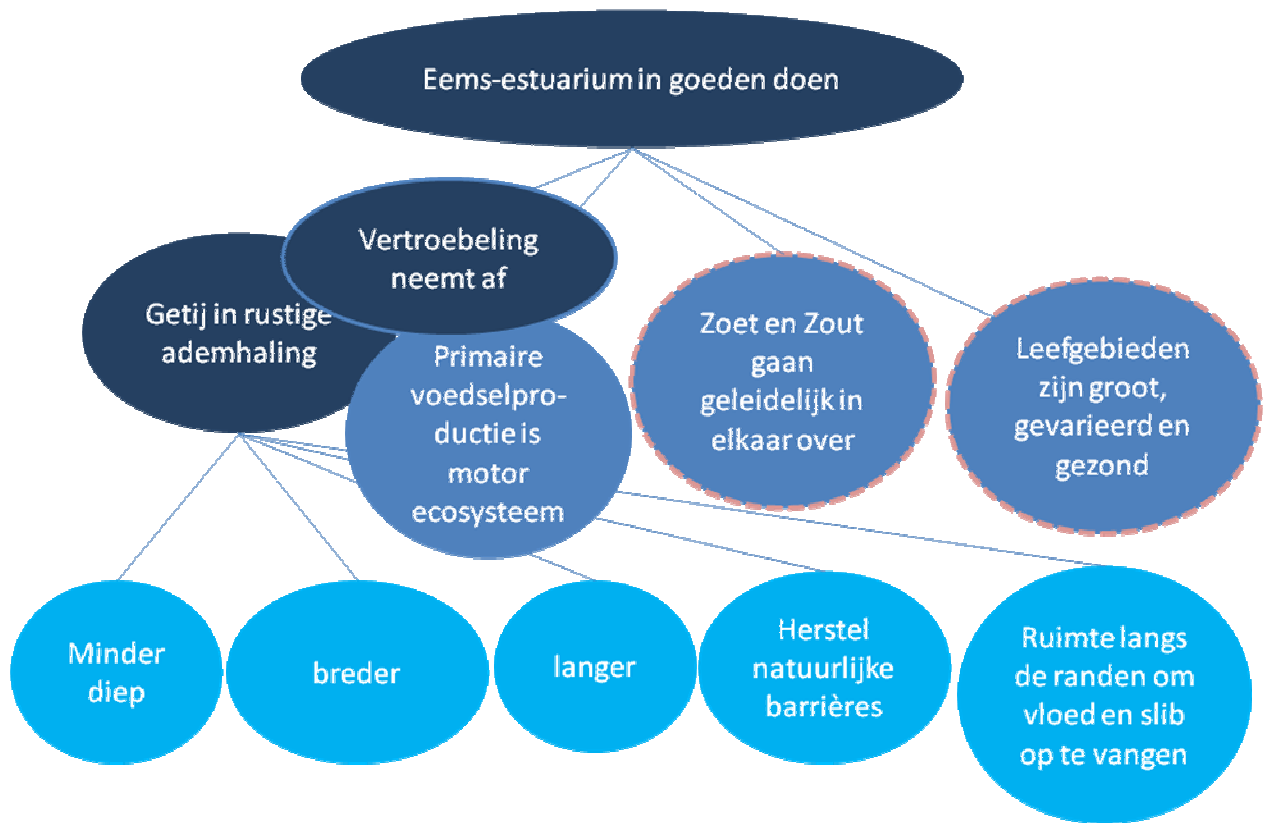
Voorstudie maatregelen ecologische verbetering Eems-estuarium

Michiel Firet, Marja van Schie

Een grote groep experts en belanghebbenden zal op 11 november de resultaten bespreken van de workshop van 14 juni en de modelberekeningen die zijn gedaan in het kader van de Voorstudie maatregelen ecologische verbetering Eems-estuarium. Eind dit jaar presenteren we in de voorstudie een kort lijstje maatregelen die de ecologische kwaliteit van het Eems-Estuarium kunnen verbeteren.

Binnen de voorstudie werken wetenschappers en belanghebbenden aan goed onderbouwde integrale maatregelen voor de middenlange termijn. Maatregelen die er naar streven om de oorzaken van het verstoorde estuarium weg te nemen. Michiel Firet en Marja van Schie begeleiden namens Programma Rijke Waddenzee de voorstudie.

Programma Rijke Waddenzee levert het inhoudelijke verhaal, maar bestuurders maken de afweging en de beslissing over de in te zetten maatregelen. De Voorstudie krijgt een vervolg via borging in de planprocessen (Integraal Management Plan(IMP), Economie en Ecologie in Balans (E&E) en het Deltaprogramma (DP)) en door co-creatie van bijvoorbeeld bedrijfsleven en Natuur- en Milieuorganisaties.

In een [eerdere stakeholdersbijeenkomst op 14 juni](#) is besloten om de volgende maatregelen te laten doorrekenen door Royal Haskoning DHV in opdracht van Rijkswaterstaat.

- Grootschalige komberging
- Bocht van Watum en meandering van de Eems door de Dollard (als maatregelen binnen scenario 'meergeulen')
- Maatregel Zoetwater (aanpassing afvoer zoetwater)
- Maatregel Monding (afsluiting, geen modelstudie wel literatuur)
- Maatregel Diepzeehaven (nuloptie – Eems in natuurlijke staat)

Behalve de maatregelen die door een modelstudie ondersteund worden, hebben de stakeholders 14 juni meer maatregelen benoemd. Categoriën die zich aftekenen naast de maatregelen die in de studie nader onderzocht zijn, zijn o.a. *slim met slib* (baggermanagement), *meer weerstand* (zacht/natuurlijk of hard/kunstmatig), *verlengen* van het estuarium (sluizen en stuwen meer stroomopwaarts), *governance* en regelen *kennisinzet*.

Focus voor bestuurders

Begin september 2013 schreven we: “Ondanks dat de uitkomst modelstudie nog niet bekend is, is de verwachting een driedeling in de maatregelen te gaan zien”.

1. Maatregelen die daadwerkelijk iets aan de oorzaak van de problemen doen
Inmiddels weten we dat ingrijpen in de vorm van maatregelen die het getij effectief beïnvloeden, nog veel grootschaliger zouden moeten zijn dan de maatvoering die nu in de modelstudie is gebruikt.
2. Maatregelen die iets aan de problemen doen
Voor dergelijke grootschalige maatregelen is meer onderzoek noodzakelijk. Ondertussen kun je wel aan de slag met het directe probleem, de vertroebeling van het estuarium. Zonder de lange termijn, ingrijpen in de oorzaken, uit het oog te verliezen.
3. Maatregelen die leefgebieden verbeteren
Deze maatregelen lossen niet de oorzaak van het probleem of de problemen zelf op, maar voegen wel direct waarde toe aan het gebied, door bijvoorbeeld leefgebieden toe te voegen, beter in te richten, of zoet en zout beter in elkaar over te laten gaan.

Inzetten op een mix van de drie sporen lijkt het meest zinvol. Voor ecologische verbetering van het Eemsestuarium is een lange adem nodig. Dat vraagt om een goede balans tussen maatregelen die de oorzaken van het probleem aanpakken (echte oplossingen) en maatregelen die direct resultaat laten zien (zichtbaarheid).

Planning

Begin november worden de uitkomsten met de stakeholders besproken. In november kan dan de rapportage worden afgerond. Uit de eindrapportage leiden we een uitvoeringsagenda af die we ter bestuurlijke vaststelling aan het bestuurlijk platform E&E voorleggen.

Stakeholdersbijeenkomst en modelstudie

